

آبونه واطی : هریر ایچون
سنه لکی (۴۰۰) آلتی آیغنی
(۲۲۵) ، ممالک اجنیه ایچون
سنه لکی (۴۵۰) ، آلتی آیغنی
(۲۵۰) غروشدر .

نسخه سی ۷,۵ غروشدر .
سنه لکی ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاننده

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولنور . درج ایدله یین
یازیلر اعاده اولتماز .

والله یهدی من یشاءالی صراط مستقیم

کتابخانه

۱۳۳۰

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

باش محرر
محمد ماکف

آدره سی تبدیلنده آریجه
غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه
صره نومروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینگ
فرانسزجه یازلسی رجا اولنور .

پاره کوندرلدیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

اتبعون اهدکم سییل الرشاد

درجه تسهیلات کوستریبورلر . بو صورتله بونلر دنیانک هر طرفی طولاشیور ، میقروبلر کبی هریره سوقولیورلر . مسلمانلر میسیونر اغوآت واضلااته مقاومت ایده بیلیمک ایچون اونلرک تشکیلاتلرینه ، نه صورتله چالیشدقلرینه ، اسلامی انحلاله اوغراتیق ایچون تعقیب ایتدکلری اصوللره واقف اولیق و اوکا قارشى عینی سلاحلره مجهز اولهرق مقابلهده بولمق اک بویوک فرائض دینه دندر .

میسیونر تشکیلاتی یک قدیمدر . ایلك دفعه احکام انجیلی عالم اسلامه نشر ایتیمک فکرینی القایدن اوچنجی عصر ابتدالرنده (رهیمون لول) نامنده براسپانیولدر . بو آدم میسیونریتشدیرمک اوزره بر مؤسسده وجوده کتیرمشدی . بو حرکت بش عصر قدر همان عمومیتله منفرد ، آز چوق موفقیتمز تشبثلره کچدی . اصل میسیونرلک فعالیتی اون سکزنجی عصر ابتدالرنده باشلايور . او صیره لرده پروتستانلق عالمنده یکی بر غیرت دیندارانه اویاندی . متعدد میسیونر جمعیتلری تشکیل ایدیلرک آفریقا ، آسیا ، آوسترالیا و آمریقایه متعدد میسیونرلر کوندریلدی . معافیله اون سکزنجی عصرک نصف اخیرى فیلسوفلرک تأثیری وفکرلرک بوتون فعالیتنی سیاسی ، اجتماعی مسائل اوزرینه جلب ایلمی اوزرینه بوخرستیانلق حرکات دینه سی ۱۹ نجی عصر اواسطنه قدر بویوک بر موفقیت کوسترمدی . بونکله برابر انکلیزلر بولشکیلاتی یاشاندیلر . ۱۸ نجی عصر نهایتلرنده (ویلیام کوری) اسمنده بر انکلیز ناشر دین اولمقده کی هنر و اهلینى کوستره رک (لوندره میسیونر جمعیتی) نی تشکیل ایله بو کونکی میسیونرلک حرکاتنک اساسلرینی قوردی . او صیره ده آمریقالیلرده بونی تنظیر ایدرک (نیویورک میسیونر جمعیتی) نی تأسیس ایتدیلر . بو صورتله پروتستان مملکتلر آره سنده مسابقه باشلادی . او درجه که یکرمنجی عصرک ابتداسنده یوز انجیل جمعیتی ایله بونلره نهر خصوصده مظاهرات ایدن ۳۷۰ معاون جمعیتلر تشکیل ایتدی .

فقط بو جمعیتلر مختلف کلیسالره منسوب اولدقلری جهته آره لرنده رقابت حصوله کلیور . بو یوزدن مساعیلری خللدار اولیوردی . ایش باشنده کیلر بونی نظر دقته آلهرق ۱۹۰۶ سنه نصرانیه سنده (قاهره) ده بر قونفرانس عقد ایتدیلر . بوسایه ده مختلف جمعیتلر آره سنده بر رابطه حصوله کتیردیلر و اسلام مملکتلرینه قارشى برجهه آلدیلر ، متحد بر میسیونر اردوسی وجوده کتیردیلر . چوق کچدی ، بو اتحاد ثمره سنی ویردی : ۱۹۱۱ ده (ادیمبورغ) ده انعقاد ایدن عمومی قونفره یه هر طرفدن راپورلر کلدی . بوراپورلره مستنداً مذاکره جریان ایلدی .

آرتیق بو کون مختلف میسیونر اردولری عمومی قرارگاهلرینی تأسیس ایتمشلر ، بوتون دنیاده شبکه لرینی قورمشلر ، کره ارضی

بعضنا بعضاً ارباباً من دون الله - سورة آل عمران ، [۱] « یا ایها الذین آمنوا علیکم انفسکم لا یضرکم من ضل اذا اهتدیتم - سورة مائده ، [۲] « والذین یحاجون فی الله من بعد ما استجیب له حجهم داخضة عند ربهم - سورة شوری ، [۳] « ومن یشاقق الرسول من بعد ما تبیین له الهدی ویبتغ غیر سبیل المؤمنین نوله ماتولی - سورة نساء ، [۴] « فان عصونی فقل انی برئ مما تمعملون - سورة شعرا ، [۵]

میسیونر حرکتی

اسوم عالمه قارشى بکی وجهه استقامتی

آمریقا خارجیه ناظری میستر هیوز اخیراً ایراد ایتدیکی مهم بر نطقده میسیونر مسئله لرندن ، میسیونر مؤسسهلری مدیر وکاتب عمومیلری طرفدن کندیسنه کوندریلان مکتوبلردن ده بحث ایتمشدر . بو مناسبتله اسلام عالمی تهدید ایدن مهالکک اک مهملرندن اولان میسیونر تشکیلات و مقاصدی حقنده خلاصه بر قاج سوز سولیلینی فائده لی عد ایدیورز . چونکه بو مسئله اسلام ایچون فوق العاده اهمیت حازدر . اسلامی ضعفه دوشورمک ، اسلام هیأت اجتماعی - سنک تمللرینی صارصق خصوصنده بو نصرانیت تشکیلاتنک یک بویوک تأثیری اولمشدر . بونلر اک دهشتلی هجوملرینی اسلام مملکتلرینه توجیه ایتمشلردر . تشکیلاتلری او قدر منتظم ، او قدر مکملدرکه حیرت ایتیمک قابل دکلدر . دنیانک هر طرفنده بونلرک مکمل مکتبلری ، کلیسالری ، کتبخانلری ، قونفرانس و مطالعه سالونلری ، اجزاخانلری ، حق املاک و عقاری واردر . میسیونر مطبعه لرنده هر سنه میلیونلرجه انجیل ایله دیانت نصرانییه مخصوص حدسز حسابسز کتابلر باصیلیر ، پاره سز بولسز اولهرق اوتنه کنه بریکنه توزیع ایدیلیر . بوتون خریستیان زنگینلری بو جمعیتلره سوه سوه پاره ویریورلر . واپور ، شمندوفر قومپانیهلری بو دین آلایلرینه صوک [۱] « ای اهل کتاب ، کلیکز ، آره مزده برلشه جکمز برکله اوزرنده طولانلم که اوده هیچ بریمک الهدن باشقهنه طامامسی ، اوکابرشینی شریک قوشامسی و برقسیمزک الهی بیراقوبده ایچمزدن برقسنی معبود اتخاذا ایتمه مسیدر . » [۲] « ای ایمان ایدنلر ، یالکز کندیکززه باقیکز ، سزلر طوغرو یولی طومشسه کز ضلاله دوشن برباشقهنک ضرری سزه طوقونماز . » [۳] « اللهک دهوتی قبول ایدلکدن صوکره حالا اسلامی ابطال ایچون چکه چالانلرک بوتون جمعتری نزد الهیده باطلدر . » [۴] « نظرنده حق ظاهر اولدقدن صوکره محالاً پیغمبره مخالفتله مؤمنلرک طوئدینی بولدن باشقهنه کیدنلری بزلر دنیاده کندی حالنه بیراقیرز . » [۵] « شایدسکا قارشى کلیرسه ، کندیلرینه ، بن سزک ایشلککلر یکزدن مسئول دکلم ، دیرسین . »

متعدد مناطق آیرمشر، بیکدن فضله جمعیت آره سنده مناسبات تأسیس ایتشدر ، میلیونرجه لیرالق بودجهرینی تأمین ایتشدر .
(مصور قاتولیک میسیونلری) نامنده کی جریده دینیه نیک ۱۹۱۴ تاریخلی ۱۴۴ نجی نسخه سنده یازیلدیغنه کوره : ۱۹۱۲ سنه مسیحیه سنک صوکنده یاپیلان رسمی ایستاتستیکلردن یالکز قاتولیکلره مخصوص اولق اوزره بر یوزنده قرق ایکی بیک میسیونرک موجود اولدیغی آکلاشیمشدر . قاتولیک میسیونرلرینک سنوی وارداتی بر میلیون ، پروستان میسیونرلرینک ایسه بش میلیون انکلیز لیراسیدر .
بوکون شرق مملکتلرنده ۱۲۴،۳۷۳ میسیونر متادیا چالیشمقده در .
بونلرک برنجی درجه ۳۸۳۸ مرکزلی وارددر . ایکنجی درجه ده کی فرعی مرکزلی ده ۳۴،۷۱۹ در ؛ ۸۶ دارالفنون و مکتبلری ؛ ۵۲۲ دارالمعلینلری ؛ ۱۷۱۴ مکاتب عالیله ایله ۳۰،۱۸۵ ابتدائی مکتبلری ؛ ۱،۴۱۲،۰۴۴ معلم و معلم معاویله ساممین طرفندن اداره اولونان ۲۸،۹۵۲ بازار مکتبلری وارددر . بو بازار مکتبلرنده کی طلبه نیک مقداری ایسه ۱،۷۲۸،۱۹۳ در . بوندن باشقه ۵۷۶ خسته خانلری ، ۱۰۷۷ اجزاخانلری ، ۱۱۱ طی و خسته باقیجی مؤسسه لری موجوددر .
میسیونر مؤسسه لریله اعضا و منسوبینک عددی تقریباً اون اوچ میلونه بالغ اولور .

ایشته بویله مدهش بریکونه بالغ اولان عظیم بر میسیونر اردوسی متادیا چالیشیور . اسلام هیئت اجتماعیه سنی بوزمق و ییقمق ایچون فکر و معنویات ساحه سنده اللرندن کلن هر درلو فساد و فتنه لری حاضر لایورلر .
عالم اسلامک قارشیننده کی اهل صلیب اردولری یالکز طویل توفکلیردن عبارت دکلددر . ییلانلر کی سسبز سسبز مسلمانلر آره سنده قدر صوقولان ، قوردلر کی ایچین ایچین اسلام بنیان اجتماعیه سنی کپروب طوران بویله میلیونرجه میقروبلری ده وارددر . بونلر پیشدارلق وظیفه سنی ایضا ایدرلر . بونلرک وظیفه سنی امت اسلامیه نیک بنده اجتماعیه سنی صارصمقدر . بونلر مسلمانلرک غیرت و شہامت حسلرینی کپرلر ، عقیده لرینی تزلزله اوغراتیلر ، فکرلرینی تشویش ایدرلر ، مسلمان عالیله حیاتنده رخنلر آچارلر ، مکتبلره قول آتارلر ، مسلمان قیزلرینی باشدن چیقاریلر . . . الحاصل مسلمان هیئت اجتماعیه سنک استناد ایتدیکی مادی ، معنوی بوتون تمللری یزندن اویناتیلر ؛ مسلمان ملتک بوتون بمیزات ملیه لرینی دکیشدیرلر . هیئت اجتماعیه سنی بویله مسکین و دوشکون بر وضعیته صوقدقدن صوکره آرقه دن طویلی ، توفکلی ، زرهللی ، طیاره لی اردولری هجوم ایدرلر . اساساً ملتک قوه مقاومه سنی صارصیلمش اولدیغی ایچون او مهاجمه قارشلی قویاماز . دیرکن بر اقلیم اسلام ده اهدام ایدر ؛ مناره لر سوکولور ، کلیسالر دیکیلیر ؛ قرآن سسلری سوزر ، چاکلر طنین انداز اولور . نیجه مسلمان ملتلی هپ بو صورتله صلیک حاکیتی آلتنه کپردی .

اسلامی ضعفه اوغراتان اک مهم حرکت خرستیانییه بودر ، بو میسیونر افساد ایتدر . اوله ایکن مسلمانلرک مع التأسف اک زیاده اهمیت ویرمدیکی نقطه بودر . حال بوکه میسیونر اردوسی بوکون یک قورقونج بر شکل آلمشدر . قاهره ، ادیبورغ ، لوکنوو قونفره لرندن صوکره حرکتلرنده بر انتظام تأمین ایتشدر ؛ بوتون جمعیتلر طرفندن انتخاب اولونان اعضادن مرکب (دائمی قونفره) نامیله بر هیئت فعاله تشکیل ایتشدر .

هله آمریقادا میسیونرلرک غیرتی بوتون مکتبلره ، دارالفنونلره سرایت ایتشدر . بوکون آقین آقین آمریقا کنجلی بو جمعیتلره انتساب ایدیورلر . آمریقا غزته لری بوکنجلیک مقدارینی قبل الحرب یوز بیک اولق اوزره کوسترییوردی . حتی چکلرده آمریقادا دارالفنونلر بیتنده انعقاد ایدن بر قونفره ده بیک بشیوز کنج بردن میسیونر مسلکته کوکلی اوله رق داخل اولدیله ، نشر نصرانیت ایچون جهانک درت گوشه سینه یایلدیلر .

صوکره مسلمان هیئت اجتماعیه سنی ییقمق علی قادینلره ده سرایت ایتشدر . بونک ایچون ده بر چوق قادین میسیونر جمعیتلری تشکیل ایدیلشدر . یاپیلان تجربه لر اوزرینه مسلمان عالیله حیاتی تخریب ایچون قادین میسیونرلرک فوق العاده ایشه یارادقلری آکلاشیمشدر . بو قادین میسیونر جمعیتلرینک کندیلرینه مخصوص مکتبلری ، دارالتعلیملری ، خسته خانلری ، اجزاخانلری وارددر . بونلرک اک مهم وظیفه سنی مسلمان قادینلرینی اضلال ایتک ، مسلمان عادات و شعائرینی قالدیرمقدر . میسیونرلر بوکون آرتیق خط حرکتلرینی تنظیم ایتشدر ؛ تجربه لرله اصوللرینی مکمل بر حاله کتیرمشدر ؛ انسانلرک ، ملتک احوال روحیه لرینه کوره نه صورتله حرکت ایتک لازمه هپسینی تثبیت ایتشدر . اوزون زمانلر مسلمان اقوامک احوال روحیه سنی تدقیق ایده ایده موفقیت یوللرینی اوکره نمشدر ؛ بوتون میسیونر مرکزلری مطالعه لرینی عمومی قونفره لرله بیلدیره رک نقصانلرینی آکلامشدر ؛ زمانک ایجاباته کوره یکی طرفلر ، یکی اصوللر تأسیس ایتشدر . آرتیق بوکون وعظ و خطابت ایله ، افکاری تهییج ایتک صورتیله مقصده واصل اولق زمانلرینک کچدیکنی کوره رک او شدت و غلیانی ترک ایتشدر ؛ لطف و ملایمتله قلبلری فتح ایتک ، مسلمانلری ایچندن انحلاله اوغراتمق یوللرینی طوتمشدر . جهنم دن هجوم ایتکله تأمین موفقیتک کوجلکنی کوره رک وجهه مهاجرلرینی تحویل ایتشدر ؛ مضمحلرینی باشقه برطاقیم شیلرله ستر ایدرک آفاجلری اویان قوردلر کی ایچین ایچین بنای اسلامی کیرمه یه باشلامشدر ؛ که فعالیتک اک تهلیکالیسی بودر . بوکا قارشلی مقابله نه قدر کوچ اولدیغی ارباب بصیرت یک اعلا تقدیر ایدرلر . بریلرک خلق اوزرنده نفوذ و تاثیرلرینی نظر دقته آلان میسیونرلر

اك مهم قسمتی تشكیل ایدر . غایت مزین ترتیب ایدلمش بنار ، غایت مکمل تنظیم اولنش اداره لوله تحصیله هوسکار چوجقلری اولارلر . بالخاصه ادبیات نصرانیه ایله چوجقلرک روحلری آره سنده برموانست تأسیسنه پک زیاده اهتمام ایدرلر . موسیقینک آهنگدارنغماتیله چوجقلرک ، بالخاصه قیزلرک قیلرینی اهتزازه کتیره رک اولنرک خیالارنده غرب سوسیته تهنی بو بوتوب طورورلر . آره صیره کلیسایه کوتوره رک خرسیتیان عبادتلیرنی ده کوستریرلر . واقعا طوغرودن طوغری به دینلرینی تبدیل ایتمک کبی بروضیت آمازلر . فقط متبادیا چوجقلری محیطندن ، مسلمانلقدن صوغوته حق فکرلر ویرمه به باشلارلر . بوتون درس لر اوکا کوره ترتیب ایدلمشدر . حتی معلملر ، مبصرلر ، درسدن خارج زمانلرده بیله چوجقلرک آرقه سفی بر اقا زلر . هر فرصتدن بالاستفاده زهرله یوب طورورلر . سوکره چوجقلره مرتب موضوعلر ویره رک فکرلرینی یوقلارلر ، کوردکلری نقصانلری ا کاله جالیشرلر . کیت کیده چوجقلر هیچ فرقدنه اولقسزین طبیعتیله معلملری کبی دوشونمکه باشلار . اوزمان چوجقلرک لساننده احکام وشعائر اسلامیه حقدنه تنقیدلر باشلار . خرسیتیان مدنیتنه ، غرب سوسیته تهنه قارشى چوجقلرده غیر اختیاری برانجذاب اویانیر ، آرتق او قازانیلمشدر . میسیونرلر بو خصوصده بوندن بش آلتی سنه اول (روبرقوله ز) ده توزیع مکافات رسمنده برمسلمان چوجقلنه علناً اسلامیت علیهنده بر نطق ایراد ایتدیره چک قدر موفقیت کوستردیلر .

میسیونرلر تربیه فکریه خصوصنده قادینلره ادها زیاده اهمیت ویریرلر . مسلمان هیئت اجتماعیه سفی صارصمق ایچون او واسطه سفی دها زیاده مؤثر بولیورلر . تحصیلدن محروم قالان مسلمان قادینی آولامق دهسا قولای اولیور . اونک ایچون قیزلره قارشى پک بیوک شفقت کوستره رک اولنلری مکتبلرینه جذب ایدرلر . شخصیت معنویه واجتماعیه سفی لایقوله محافظه ایدمه بیله چک برحاله یتیشدیریله مش اولان مسلمان قیزلری بویله بر محیطه دوشونجه قولایلقه تمیل اولونه . بیلیرلر . مرور زمانله قیزلر شعائر اسلامیه ایله مقید اولمقدن کندیلرینی وارسته کورورلر . مسلمانلرک ترقیه مانع اولدینی فکری ذهنلرینه برلشدیریلیر . یکرمنجی عصرده دیندن بحث ایتمک عیب اولدینی هر فرصت دوشدکجه ایلری سورمکدن چکینمزلر . حالبوکه کندی مملکتلرنده کلیسازلر لبالر طولودر . کندیلری مسلمانلردن قات قات فضله دینلرینه صارلداقلری حالده مسلمانلره قارشى (لیره) دن ، لاابالیدکن بحث ایدرلر .

بوصورتله میسیونرلر مسلمان چوجقلرک مقدساته قارشى اولان حرمت و مر بوطنلرینی قیرارلر . عقیده لرینی صارصارلر . اک نهایت چوجقلر شعائر دینه لرندن ، عنعنات ملیه لرندن تجرید ایدیلمش الیم

صوک زمانلرده برلی میسیونرلر یتیشدیرمه به باشلادیلر . سوکره کندیلری برلی قیافتلرینه کیرمکده هیچ تعصب کوسترمزلر ، طورلرینی مسلمانلره اوبدورورلر . حتی صقاللرینی ، بیقلرینی بیله مسلمانلر کبی کسرلر . بو صورتله کندیلرینه قارشى اولان خصوصتلی ازاله ایدرک ، یاواش یاواش طوزاقلر قورمه به ، مقصدلرینه واصل اولمه به جالیشرلر .

میسیونرلرک حلول واسطه لرندن بریده طبابتدر ؛ صرف مقصد انسانیته رورانه (۱) ایله کیدن طیب هیئتلی اهلینک اعتمادینی قازانمق ایچون درلو درلو حیللره مراجعت ایدر ، بی پایان شفقت کوستردر ، فقیر خسته لری مجاناً نداوی ایدرلر . برکره صاف خلقک امنیتنی قازاندیمی آرتیق اوندن سوکره ایش قولایدیر . فکرلری تشته دوشوره چک ، عقاندى کونکدن صارصمق سوزلر ، حرکتلر بربرلرینی ولی ایدوب کیدر .

هله بو خصوصده مسلمان عائله لرینی بیقمق ایچون قادین میسیونرلرینک جوق ایشه یارداقلری بالتجربه ثابت اولمشدر . اولنر مسلمان قیزلرینک شرائط جسمانیه لرینی اصلاح بهانه سیله عائله لره صوقولورلر . مسلمان قیزلریله مناسبت پیدا ایدرلر . بونلره خرسیتیانلقدن هیچ بحث ایتمزلر ، بالکمز مسلمان حسلرینی آشیندیرمه به اوغراشیرلر . قیزلره متبادیا حریتدن ، سربستیدن ، وجودک اندامندن ، شرائط همیه دن ، عادات وشعائر اسلامیه نک محذورلردن بحث ایدمه نهایت قیزلرک فکرلرنده ، ایمانلرنده بر صارصینتی وجوده کتیررلر . برقاچ شاگرد یتشدیردکن سوکره مسئله قولایلاشیر . دیکرلرنده اولنلری کوره کوره طبیعتیله بر میل ، برانجذاب اویانیر . بوصورتله مسلمان عائله لری چیغرندن چیقار . مسلمان عادات وشعائرینه قارشى قیزلرده بر استخفاف باشلار . حیاتلردن نمون اولماق ، آنه سفی بکنمه مک ، کندی باشنه حرکت ایتمک ، سوسه ، زینته ، موده به مبتلا اوله رق جدی شیلردن خوشلانماق ، اوکره ندیکی یکی لسانله قونوشمق ایچون اجنیلرله دوشوب قالمق کبی حرکتلر بوز کوستردر .

میسیونرلرک سوک زمانلرده اک زیاده اهمیت ویردکلری واسطه مکتبلردر . بوتون اسلام مملکتلرنده ضایسنز مکتبلر آچمشلردر . یاشنى باشنى آلمش اولانلری ضلاله سوق ایتمک طبیعی مشکلدر . نه قدر مقصدلرینی کیزلهمه به جالیشسه لر قولایلقه حلول ممکن اولامایور . فقط تعلیم و تربیه بهانه سفی ایله چوجقلردن ایشه باشلامق میسیونرلرجه اک موفقیتلی بر یولدر . بوتون تجربه لر بویوله مثبت نتیجه لر ویرمشدر . عمومی قونفره لره هر طرفدن کن راپورلر بو خصوصه قوت ویرلسی مرکزنده در . اونک ایچون میسیونر جمعیتلرینک سوک زمانلرده مکتبلره تخصیص ایتدکلری مبالغ ، بودجه لرینک

اللہ ایتدی کہ ملنی عثمانی معارف نظارتی دولتک تدریسات رسمینہ سنہ اساس اولق اوزره آمریکا میسیونرلری مکتبلرینک پروگراملرینی قبول ایتدی دوشوندی .

اسلامیت ایچون دنیاہ بوندن فجیع برحال تصور اولونه ماز . مسلمانلنی ییقمق ایچون برخرستیان قونفره سی استانبولده انعقادایدیور و آچیقندن آجیغه اسلامه میدان او قویور؛ سوکرده برمسلمان معارف ناظری میسیونر پروگراملرینی رسماً قبول ایتک سوداسنه دوشیوردی . باشمزہ کن فلا کتارک اسباب و عواملی میاننده عجبا بو سرسملکلر برنجی درجانی احراز ایتدی ؟

حقیقہ صوک زمانلرده میسیونرلر بوتون هجوملرینی اسلامک پانتخنہ توجیه ایتشلردی . مسلمانلنک مرکزی اولق مناسبتیلہ بوراسنی برکرہ تخریب و افساد ایتدکن صدرہ او فتنہ و فساد طبیعتیلہ بوتون مملکتہ ، بوتون اسلام طلنہ انتشارایدہ بیلردی . بونک ایچون « آلمان شرق میسیونرلری ، مدیری دو قنور (لہسیوس) اسلام مجموعہ سنہ نشر ایتدیکی بر مقاله ده دیورکہ :

— صلیب ایله هلال بیننده کی جدال ، محیط دائرہ سی اوزرنده ، یاخود مستملکاتده ، یاخود آفریقا ویا آسیای غریبده دکل ؛ بلکہ حرکات و فعالیت اسلامیه نك آسیا و آفریقا یه انتشار ایتدیکی اصل مرکزده پاییلمالیدر . بوتون اسلام ملتیرینک نظرلری ، دارالخلافہ اولان استانبولہ متوجهدر . اگر اوراده برشی پاییلمازسه باشقہ یرلرده پاییلان شیرلر ہا اولور ...

بونک ایچون ، انجیل تشکیلاتنک الہ مهمی و اک قوتلیسی اولان (آمریکان بورڈ) مؤسسہ سی همان بوتون موجودیتنی اسلامک مرکزیتہ توجیه ایتشدی . یالکنز آمریقایلر دکل ، فرانسز ، انکلز میسیونر جمعیتلری ، حتی المان میسیونرلری ده بوتون مهاجراتی استانبول و اناطولی یه ، کوردستان و سوریه یه چور مشلردی .

متارکدن سوکرہ اهل صلیب اردولری اسلامک پانتختنی اشغال ایدنجه خرستیانلق طالنک عصرلردن بری تصور ایتدکاری خولیا حقیقته انقلاب ایدرکی اولدی . سنہ لرحہ دوام ایدن مساعینک ، میلیونلرحہ صرف ایدیلن مبالغتہ نمراتی اقتطاف ایتک زمانی گلشدی . اگر اناطولیدہ کی حرکت ملیہ ظهورہ گلسہیدی و موفق اولسہیدی هیچ شہہ یوق آیا - صوفیہ نك قبلرینہ جا کلر آصیلمش اولہ جقدی . لیکن اناطولیدہ مسلمان مجاہدلرینک کوسترمش اولدقلری شہامت و فدا کارلق ، میسیونرلرک تحقق ایتک اوزره اولان بو عصریدہ امللرینی تار مار ایتدی ، بو کوزل مملکتلرده اسلام حاکمیتنی ادامہ یه موفق اولدی . (یریدون ان یطفوا نوراللہ بافواہم ویأی اللہ الا ان یم نوره ولو کرہ الکافرون .)

برحالہ دوشرلر . ذاتاً مقصدده اسلام هیئت اجتماعیه سنہ بوتخریبی حصولہ کتیرمکدر . برکرہ بوانحلال وقوعہ کلدیمی ، اوندن سوکرہ سی قولایدر . « یکیدن یایمق ایچون اولاییقمق ، ساحہ یی آچق لازمدر . » اولا عقائد اسلامیه نك تمللری صارصیلہ جق ، بعدہ خرستیانلنک تشکیلات جدیدہ سی اقامہ ایدیلہ جک . نتہ کیم هر بستان میسیونرلری مدیری (زوہ مر) پارسده انتشار ایدن (Revue islamique) نام اسلام مجموعہ سنہ یازدینی مکتوبلرک برنہ اولہ دیوردی :

— میسیونرلرک اسلام قطعہ لرندہ کی نتیجہ مساعیلری ایکی درلو ماہیت عرض ایدر : بری تخریبی ، دیکری اعماری . یعنی اولاییقجیلق ، سوکرہ یاییقجیلق .

(زوہ مر) میسیونرلرک مقاصد اساسیہ لرینی برجلہ ایله خلاصہ ایتشدر . بو کون میسیونرلر برنجی دورہ ده بولونیورلر . بو کونکی میسیونرلرکنتک وجهہ استقامتی ہدم و تخریبدر . مسلمانلق اساسلرینی صارصمق ، مسلمان بنیان اجتماعیسی زیروزر ایتمکدر . ایشته بوتون اسلام مملکتلرینک کچیرمکده اولدینی اجتماعی بحر انلرک الہ مهم عاملی بودر . میسیونرلر جمعیت اسلامیه یی تخریب ایچون ضرب تربیہ سی نشر و تعلم ایتدی اساس مسلك اتخاذ ایتشلردر . مکتبلرہ ، غزتلرہ ، کتابلرہ ، رسالہ لرہ . . . الحاصل بوتون وسائط فکریہ و اجتماعیه ایله چالیشیلر . مسلمانلری دیندن تجرید ایچون اوروپا اجتماعاتی مسلمانلرک نظرندہ بویولتک و هیئت اسلامیه آراسندہ اجتماعی برتحولک لزومہ دائر پروپاگاندا لردہ بولونمق نقطہ سنندہ بوتون میسیونرلر متفقدر . اونلرک تربیہ لری آئندہ یتیشن برطاقم محررلردہ بیلدرک ، یاخود بیلمبدرک اوفکرلری نشر ایتدیلر . زمان اولدی کہ اسلام نامنی طاشیان برطاقم آدملر ، مسلمانلق اساسانہ قارشی بی پروا هجوم ایتہ یه باشلادیلر . دنیانک هیچ بریرندہ کورولہ یین بو حرکت ، طبیعی او عظیم مساعینک نتیجہ سی ایدی . غرب تربیہ سنک تحت تأثیرندہ بو بوین او آدملر امت اسلامیه نك اجتماعیاتیله مجادلہ یی مسلك مخصوص اتخاذ ایتدیلر .

مع التأسف دور سابق استانبول حکومتی بو حرکتلرہ قارشی مساعکار برطور آلمقدن باشقہ برشی یایما بوردی . کوزی او کندہ جریان ایدن بو تخریبانہ کوز یومویوردی . میسیونر مکتبلری هر طرفدہ آلابیلدیکنہ چالیشیورلردی . بالخاصہ روم ایلی حصارندہ قرارکافی تأسیس ایدن (روبر قوللرڈ) اک تہلکلی بر مؤسسہ حالی آلمشدی . خرستیان طلبہ جمعیتی ۱۹۱۱ اغتوسنندہ آچیقندن آجیغه روم ایلی حصارندہ کی (روبر قوللرڈ) برقونفرانس عقدایدہ رک تربیہ مسیحیہ نك عالم اسلامه ٹاند کافی مسائلنی موقع بحث و مناقشہ یه قویمشدی . میسیونرلرک مطالعہ لرینہ نظراً بو قونفرانس او قدر بیوک بر موفقیت